

Koncepční záměry MPSV v oblasti náhradní rodinné péče

Odbor ochrany práv dětí
Oddělení ochrany práv dětí a náhradní rodinné péče

Metodika doprovázení pro subjekty uzavírající dohody o výkonu pěstounské péče

- Definice pojmu „doprovázení“.
- Definice specifických odlišností mezi pojmy „doprovázení“ a „dohled“.
- Upřesnění rolí a kompetencí jednotlivých subjektů systému náhradní rodinné péče, zejména osob pověřených výkonem SPOD a obecních úřadů obcí s rozšířenou působností.
- Nastavení pravidel vzájemné spolupráce mezi doprovázejícími subjekty a mezi OSPOD, zejména v oblasti vzájemného předávání si informací a spolupráce na tvorbě IPOD.

Revize dávek pěstounské péče

- Navýšení dávky odměna pěstouna pro osoby, které vykonávají pěstounskou péči na přechodnou dobu – při minulých legislativních změnách nebyla tato odměna pěstounům navýšena.
- Zvýšení dávky odměna pěstouna pro osoby, které vykonávají pěstounskou péči na přechodnou dobu, a to v případech, kdy tyto osoby pečují o děti, které jsou závislé na pomoci jiné fyzické osoby.
- Zohlednění zvýšení minimální mzdy při stanovení základní výše odměny pěstouna – nastavení mechanismu pravidelné valorizace dávky pěstounské péče odměna pěstouna v případě zvýšení minimální mzdy.

Vytvoření mechanismu na podporu mladých lidí odcházejících z náhradní péče

- Zavedení nové **zaopatřovací dávky** pro osoby odcházející z náhradní péče.
- Při ukončení jak náhradní rodinné péče, tak též ústavní péče – stanovení kvalifikované doby, po kterou by tato péče musela trvat, aby nárok na dávku vznikl.
- Dávka vázaná na nezaopatřenost (po dobu přípravy na budoucí povolání).
- Opakující se dávka, umožňující mladým dospělým start do života (náklady na bydlení, náklady na živobytí, náklady spojené se studiem).
- Ukončení vyplácení dávek pěstounské péče zletilým osobám a jejich osobám pečujícím / osobám v evidenci.

Vytvoření mechanismu na podporu mladých lidí odcházejících z náhradní péče

- Rozvoj komunitních služeb pro mladé lidi odcházející z náhradní péče nebo z rodiny za účelem podpory jejich vstupu do samostatného života.
- Zajištění adekvátní přípravy dětí na odchod z náhradní ústavní péče (včetně zajištění sociálních bytů).

Státní příspěvek na výkon pěstounské péče

- Revize Instrukce k čerpání státního příspěvku na výkon pěstounské péče – upřesnění výkladu, rozšíření možností čerpání příspěvku.
- Zavedení vyúčtování státního příspěvku na výkon pěstounské péče.
- Celková revize způsobu financování doprovázejících organizací.

Péče o děti osobami příbuznými

- Nastavení rozvoje a podpory péče o děti ze strany osob příbuzných a dítěti blízkých.
- Zdůraznění odlišnosti institutů péče osob příbuzných a dítěti blízkých od péče pěstounské.
- Otázka koexistence institutů „svěření dítěte do péče jiné osoby“ a „příbuzenské pěstounské péče.
- Vypracování systému podpory formou následného vzdělávání osob příbuzných a dětem blízkých, kterým byly děti svěřeny do péče.
- Odlišení finanční podpory péče o děti osobami příbuznými a dítěti blízkými v dávkových systémech od podpory pěstounů dávkami pěstounské péče.
- Zavedení podpůrných služeb pro osoby příbuzné a dítěti blízké, vytvoření specifických forem doprovázení.

Podpora a rozvoj pěstounské péče

- Zvýšení počtu pěstounů a jejich profesionalizace.
- Podpora kampaní a aktivit vedoucích k rozšíření povědomí o pěstounské péči jak v široké veřejnosti, tak v mezi odbornou veřejností.
- Profesionalizace doprovázejících organizací.
- Převedení inspekce kvality poskytování sociálně-právní ochrany dětí z Úřadu práce na MPSV.

Diferenciace typů náhradní rodinné péče - profesionalizace a specializace

- Zahájení diskuse o nutnosti specializace a profesionalizace v pěstounské péči – reakce na zvýšené potřeby dětí.
- Jednotlivé specifické typy pěstounské péče jako profese, povolání, pracovní činnost vyžadující specifickou odbornou způsobilost.
- Profesionální pěstounská péče jako alternativa k umístění dítěte do specializovaných zařízení ústavního typu – specifický druh služby poskytované dítěti a jeho rodině, efektivnější reakce na specifické potřeby.
- Diskuse o formách profesionální pěstounské péče (např. sdílená, odlehčovací, sociálně-výchovná, sociálně-terapeutická, krizová, raná či terénní pěstounská péče), o způsobu faktické realizace této péče (např. pěstouni jako zaměstnanci pověřených subjektů), o finančním zajištění, o požadavcích na osoby vykonávající tuto péči.
- Zásadní odlišení profesionální pěstounské péče od dlouhodobé pěstounské péče a pěstounské péče na přechodnou dobu.

Odborné posuzování žadatelů/zájemců o zprostředkování náhradní rodinné péče

- Nutnost sjednocení a zkvalitnění přístupu krajských úřadů k odbornému posuzování zájemců na území ČR.
- Zavedení nových nástrojů a postupů při odborném posuzování.
- Nutnost klást důraz na změnu přístupu k zájemcům nabízejícím své služby dětem. Zapojení zájemců o zprostředkování náhradní rodinné péče jako členů týmu jak v samotném procesu odborného posuzování, tak zejména při zprostředkování náhradní rodinné péče a při samotné péči o svěřené děti.
- Standardizace příprav zájemců – nikoliv v metodách, ale ve výsledku.
- Důraz na rozvoj kompetencí zájemců o zprostředkování náhradní rodinné péče, individualizace přístupu.
- Nastavení komplexního systému celoživotního vzdělávání pečujících osob. Otázka zavedení standardů pěstounské péče.

Rozšíření povědomí o náhradní rodinné péči

- Osvětové kampaně pro širokou veřejnost poukazující na specifičnost/běžnost náhradní rodinné péče, na potřebu zajistit dětem pobývajícím mimo péči svých rodinných příslušníků náhradní rodinné prostředí.
- Pilotáže postupů při oslovování a získávání vhodných zájemců o výkon pěstounské péče, zvláště pak pro děti se specifickými potřebami.
- Lokální působnost kampaní na úrovni obcí, případně krajů, s metodickou a odbornou podporou MPSV.

Podpora rodičovské péče

- Nutnost vycházet ze zájmu dětí, nikoli z potřeb a postojů dospělých.
- Upřednostnění péče v rámci rodiny (i širší) před péčí cizí osoby.
- Vytvoření systému cílené sociální práce na podporu rodičů pečujících o děti.
- Podpora a rozvoj preventivních služeb dostupných pro všechny rodiny pečující o děti – podpora sociálních služeb, inovativních služeb, činností pověřených osob, nastavení systému hmotné podpory rodin.
- Osvětová kampaň k pozitivnímu rodičovství.
- Dostupné sociální bydlení pro děti opouštějící ústavní zařízení a pro rodiny s dětmi.
- Navýšení počtu sociálních pracovníků OSPOD, rozšíření sociální práce i na pověřené obce.

Děkuji za pozornost.

radek.soustal@mpsv.cz

tel. 221 923 059

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
Oddělení ochrany práv dětí a náhradní rodinné péče
Na poříčním právu 376/1
128 00 Praha 2